

Haberler > Burhanettin Duran > Rusya ve İran'la işbirliği derken Avrasya eksenine mi gidiyoruz?

03 Ekim 2017, Salı

BURHANETTİN DURAN

Rusya ve İran'la işbirliği derken Avrasya eksenine mi gidiyoruz?

Türkiye son dönemde [Rusya](#) ve [İran](#) ile yoğun diplomasi yürütüyor. Putin'in "**karşılıklı dostum**" hitaplarıyla gerçekleşen ziyaretinden hemen sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ruhani ve Hamaney ile görüşmek için yarın Tahran'a gidiyor.

Kuzey Irak'ta Barzani referandumu sonrasında Ankara- Tahran- Bağdat hattında nasıl yönetileceğini müzakere etmek üzere... Bu yoğun diplomasi ikili ilişkileri yeni bir işbirliği çerçevesine taşıma niyetinde...

Astana süreci, Türkiye- Rusya ilişkilerini Suriye'de İdlib ve Afrin etrafında somut bir işbirliğine götürüyor.

Aynı şekilde, K.

Irak'ta Barzani'nin [referandum](#) ısrarı Türkiyeİran ilişkilerini yeni bir yakınlaşma düzlemine çekiyor. Hatta PKK konusunda ortak bir noktaya gelinebilirse K. Irak referandumu kaynaklı yakınlaşma, tüm çelişkilerine rağmen, Suriye ayağında da işbirliği arayışını hızlandırabilecek potansiyele sahip.

Türkiye'nin Rusya ve İran'la somut siyasi konularda işbirliğine yönelmesi ABD ve [AB](#) ile ilişkilerdeki gerilimlerin yapısal hale gelmekte olmasıyla birlikte düşünüldüğünde şu soruyu akla getiriyor: Türkiye Avrasya eksenine mi kayıyor? Hatta AK Parti'nin sert bir terörle mücadele politikası uygulaması ve milli-yerli söylemini kullanması "**sağcı, milliyetçi ve Kemalist**" bir pozisyona "**sürüklenmesi**" olarak okunuyor. Ve bu "**ideolojik kayış**" Avrasya eksenine katılmanın iç siyasi hazırlığı ya da uyumu olarak değerlendiriliyor.

Başından beri "**Batı ekseninden kopma**" ya da "**Avrasya eksenine geçme**" söylemlerini "**sorunlu**" buluyorum.

Türkiye'nin bugün sadece ABD ya da AB'ye endeksli bir dış politika yürütemeyeceği ortadayken sadece Avrasya eksenli tercihlerde bulunabileceği argümanı her şeyden önce realiteden uzak. Rusya ve İran ile bütün rekabet alanlarını uzlaştırarak ilişkileri "**eksene**" oturtmak mümkün değil. Türkiye için asıl olan milli menfaatlerini en iyi nasıl gerçekleştirebileceğidir.

Ayrıca, dünyanın "**belirsizlikler**" çağına gittiği ve Transatlantik Batı ittifakının çatlama gösterdiği bir dönemde özcü bir eksen tercihi tartışması anlamlı ve faydalı değil. Aksine Türkiye'nin seçeneklerini daraltan ideolojik bir söylem işlevi görür.

Eksen tartışması yaşanmasının sebebi, Türkiye'nin milli menfaatlerini temin noktasında Batılı müttefikleriyle ciddi anlaşmazlık içinde olması. Anlaşmazlığın kalbi de Suriye ve Irak'ın geleceğiyle ilgili. AB ve ABD'nin bu iki ülkenin kaderi ile ilgili olarak Türkiye ile bir işbirliği çerçevesi oluşturamaması en temel sıkıntı kaynağı.

FETÖ ve PKK politikaları da cabası...

AB'nin mültecilere ve yabancı savaşçılara odaklanan içe kapanık, etkisiz Suriye politikasını bir kenara bırakalım. ABD'nin Suriye politikası da zamanla, ılımlı muhalifleri ortadan kaldıracak, Rusya ve İran'ın nüfuzunu genişletecek ve PKK-YPG'yi fiilen "**bir orduya**" çevirecek yere geldi.

Şimdi Irak'ta Barzani'ye geri adım atılması hususunda Ankara- Washington arasında ortak bir noktaya varılmazsa yeni bir gerilim alanı oluşacak demektir. Hele hele, Türkiye'nin Irak'ın parçalanmasından duyduğu kaygıyı anlamak yerine İran ile işbirliği sorun haline getirilirse çıkabilecek gerilim yapısal bir anlaşmazlık haline dönebilir.

Türkiye'nin hayati çıkarlarını görmezden gelen Batılı müttefiklerin Ankara'yı Moskova ve Tahran ile birlikte çalışmaya ittiklerini görmeleri gerekir. Mesele "**nüfuz**" arayışı değil, uzun vadeli "**iç bütünlük**" kaygısı, yani varoluşsal...

Brexit, yükselen popülizm, Almanya'da neo-nazilerin güçlenmesi ve Katalonya referandumu derken AB'nin iç sorunlarının büyüdüğü ortada... Böyle bir dönemde Merkel- Macron ikilisinin AB'yi reforma taşırken Türkiye politikalarını da olumlu yönde değiştirmeleri yerinde olacaktır.

Türkiye ile gerginliğin "**üyelik müzakerelerinin durdurulması**" aşamasına gelmesi hem Avrupa hem de Türkiye için sorun üreten bir jeopolitik boşluk oluşturuyor. Batı başkentleri, FETÖ ve PKK militanlarına mesafe koyarak Türkiye ile yeni sayfa açabilirler. ABD'nin de Türkiye'yi Rusya ve İran'la çalışmaya itmekten vazgeçmesi gerekli...

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Kürt milliyetçiliği ile yüzleşmek (30.9.2017)**
- > **Referandumun iki kritik sonucu (29.9.2017)**
- > **Berlin'den Erbil'e "Yeni" dönem (26.9.2017)**

SABAH

